

Espai d'espiritualitat

UNA ALEGRIA NO DEL TOT PLENA

Ja fa temps que en alguns llocs de l'arxidiòcesi se celebra el que anomenem una Litúrgia de la Paraula. Són llocs en què diverses raons fan difícil la celebració de la Missa Dominical. Principalment per la manca de preveres. Uns laics o laiques, havent rebut la missió canònica, reuneixen l'assemblea del lloc, proclamen la Paraula de Déu, pregunten per les necessitats de tots i donen la Sagrada Comunió.

Ben aviat un subsidi preparat per la Delegació de Litúrgia serà un bon ajut per preparar i facilitar aquest tipus de celebració. Tanmateix les celebracions de la Paraula dominicals sempre són extraordinàries, en el sentit d'excepcionals. Sempre se celebren en absència del prevere, això és, amb la consciència que no poden substituir l'Eucaristia plena, amb la consagració de l'oblació del Cos i de la Sang del Senyor. L'alegria és gran: el Dia del Senyor és santificat, l'assemblea es reuneix, s'escolta la Paraula de Déu i es rep l'Eucaristia. Tot i així, l'alegria no és plena. Aquesta només es plena quan la Santa Missa és celebrada. Seria un equívoc pastoral presentar aquestes celebracions de la Paraula com si fossin equivalents a l'Eucaristia ja que no ho són. No és el mateix una cosa que l'altra, hi ha una diferència substancial. Amb raó la normativa litúrgica preveu un esquema pel qual no es pugui equiparar una celebració de la Paraula amb l'Eucaristia plena, per exemple, l'ús del lloc de la presidència del celebrant, i d'altres.

Només és per raó de l'impediment que els fidels són dispensats del precepte dominical. Participant de la celebració de la Paraula els fidels d'aquest lloc santifiquen el Dia del Senyor. En últim terme el responsable d'aquestes celebracions és el bisbe diocesà.

De cap manera exoneren als rectors d'assegurar la Missa oportunament en aquests llocs, encara que l'assemblea sigui reduïda. I a tots ens obliga a pregar per les vocacions i promoure el bon testimoni el ministeri sacerdotal, insubstituïble en la vida de l'Església.

Pel coneixement que en tenim, les celebracions dominicals sense prevere a l'arxidiòcesi són fetes amb sentit litúrgic, dignitat i amb un gran amor. I els laics o laiques amb missió pastoral mereixen reconeixement i gratitud. Sense dubte el subsidi que la Delegació està preparant amb tanta cura serà un bon ajut. Hem de desitjar i demanar al Senyor que totes les comunitats parroquials tinguin l'alegria plena de la celebració eucarística, font i plenitud de tota la vida cristiana. Molt sovint diem que hi ha crisi de vocacions i és cert. Però també és veritat que hi ha crisi de cristians i, per tant, s'imposa l'evangelització.

Rafael Serra Abellà, pvre.

Símbols i signes

LA BENEDICCIÓ DELS ANIMALS

Una de les festes més típiques que marquen les primeres setmanes de l'any als pobles de la nostra arxidiòcesi és la de sant Antoni abat, asceta, pare del monaquisme i patró dels animals.

La seva diada, en molts llocs, és celebrada amb la benedicció de tot tipus d'animals, especialment els que d'alguna manera comparteixen la vida de l'home. Antigament, les benediccions eren protagonitzades pels animals de treball: mules, someres, cavalls o rucs que els pagesos utilitzaven per a les feines agrícoles. Avui, encara que en moltes poblacions també es poden veure aquests animals a la benedicció, és molt habitual trobar, a les benediccions, animals de companyia.

Aquest acte de beneir els animals ens recorda que formen part de la creació i que també Déu s'ha servit d'ells per a revelar-nos els dons de la salvació. Ho veiem a les Sagrades Escripures: els animals que són salvats a l'arca del diluvi, l'anyell pasqual que simbolitza l'alliberament de l'esclavitud a Egipte o els corbs que van alimentar el profeta Elies. Amb la benedicció dels animals, som convidats a estimar i a utilitzar de manera respectuosa l'obra del Creador.

Carles Bardou Ciurana

Descobrim la Litúrgia de les Hores

LA PARAULA DE DÉU I EL RITU

Si ens hi fixem bé, tota la Litúrgia de les Hores és una litúrgia de la Paraula. En ella, hi ha un diàleg entre el poble que parla a Déu amb salms i càntics, i Déu que li respon amb les lectures bíbliques. I d'aquests dos elements, el més important són els salms, perquè la Litúrgia de les Hores és sobretot lloanga. Només en l'Ofici de lectura, la salmòdia és mínima i les lectures són extenses.

L'esquema és el mateix que el clàssic de la litúrgia romana per a la paraula de Déu. És a dir, primer trobem els textos de l'Antic Testament; després, els del Nou Testament, especialment de les cartes apostòliques; i finalment, els textos procedents de l'Evangeli.

Pel que fa a Laudes i Vespres, aquest protagonisme de la Paraula de Déu es concreta de la següent manera. Després de la invocació inicial i de l'himne: 1. A Laudes, un salm matutí, un càntic de l'Antic Testament i un salm de lloanga; a Vespres, dos salms de l'hora vespertina i un càntic del Nou Testament (procedent de les cartes de sant Pau, de la primera carta de sant Pere o de l'Apocalipsi); 2. Lectura breu: a Laudes, normalment és de l'Antic Testament, i a Vespres, dels escrits apostòlics o dels Fets dels Apòstols; 3. Responsori breu; 4. Càntic evangèlic: a Laudes, el de Zacaries (*Benedictus*) i a Vespres, el de Maria (*Magnificat*); 5. Peticions d'ofertament del dia, a Laudes, i a Vespres, d'intercessió universal; 6. Parenostre; 7. Oració final, benedicció i comiat.

Veiem clar, doncs, el protagonisme de la Paraula en la Litúrgia de les Hores. Per contrast, la seva ritualitat és molt discreta. A Laudes i Vespres, amb prou feines hi trobem els següents gestos:

- El senyal de la creu en la invocació inicial.
- La postura dempeus en el començament de la pregària fins acabar l'himne, i durant el càntic evangèlic, així com per les pregàries i fins al final.
- El senyal de la creu i el ritu de l'encens a l'altar, als ministres ordenats i a l'assemblea, durant el càntic evangèlic. D'aquesta manera es destaca el moment cim de l'aquesta litúrgia de la Paraula, junt amb la postura d'estar drets, tal i com fem quan a missa es proclama l'Evangeli.

Jordi Guàrdia Romeu

L'Eucaristia, pas a pas

LA PREGÀRIA EUCARÍSTICA - SEGONA INVOCACIÓ DE L'ESPERIT SANT

L'Esperit creador de l'univers, l'Esperit que fecundà el si de la Mare de Déu, l'Esperit que ressuscità al Senyor, l'Esperit que omple de vida la primera comunitat cristiana la diada de Pentecosta, continua actuant en l'Eucaristia no només sobre el pa i el vi sinó també sobre la comunitat.

Així com a la primera invocació, demanem a l'Esperit Sant que el pa i el vi esdevinguin el Cos i la Sang del Senyor, ara el tornem a invocar perquè vingui sobre nosaltres i ens transformi, pels aliments divins que rebrem, en un sol cos i ens doni un sol esperit, és a dir, li demanem que esdevinguem l'Església, la veritable humanitat dels fills de Déu.

Si la primera invocació a l'Esperit Sant, consagra, la segona, crea comunió i ens omple dels fruits de l'Eucaristia que necessitem per a ser Poble de Déu: l'amor, la vida i la unitat.

Si la primera invocació demana el Cos eucarístic de Crist, la segona mira al que podem considerar com la finalitat d'aquest sacrament: la construcció i la maduració del Cos eclesial de Crist. L'Esperit Sant transforma el pa i el vi perquè, a través d'ells, es pugui transformar la comunitat cristiana, fent-la créixer i madurar en la seva unió en Crist, ja que només l'alè diví pot crear quelcom nou, santificar, transformar i donar a l'Església una vida plena que s'entregui amb cor sensible, mans disposades i ulls nets.

Xavier Roig Rovira, pvre.

